

Rekommandation 29/2023
Forslag A 1951/UHN
Behandles af Udvalget for et Holdbart Norden

Betænkning over svar på rek. 29/2024 om Norden som ledande kraft för havsbaserad vindkraft

Udvalget for et Holdbart Norden foreslår, at Nordisk Råd tager svar på rekommandation 29/2023 til efterretning og afventer *politisk dialog* hvad angår Norden som ledande kraft för havsbaserad vindkraft.

Baggrund

Rekommandationen har følgende ordlyd:

Nordisk Råd anbefaler Nordisk Ministerråd

- at samle bästa praxis från Norden för etableringen av havsbaserad vindkraft
- at styrke samarbejdet på tværs af Norden og nabolandene omkring dataindsamling og konsekvensvurderinger af effekterne på biodiversiteten
- at styrke det nordiske samarbejde omkring havplanlægning, herunder sikre sameksistens mellem interessen for udbygningen af havbaseret vindenergi og hensynet til biodiversiteten

Svar fra Nordisk Ministerråd

Vi tackar för den utmärkta rekommandationen från Nordiska rådet. Vindkraft till havs är en viktig del av den gröna omställningen, men havsbaserad vindkraft är också en användning av havet som behöver vägas mot andra viktiga intressen. I Nordiska ministerrådet bedrivs ett omfattande arbete inom detta område inom en rad olika sektorer. Därför anser vi att dessa områden redan är väl täckta med ett antal initiativ. De primära initiativen inom området listas nedan.

Som utgångspunkt kan vi nämna ministerdeklarationen om hav, som anger en ambition om ett närmare samarbete i Norden, bättre kunskap och en mer integrerad och hållbar förvaltning av haven i Norden.

MR-MK

Miljö- och klimatsektorns visionsprojekt "Havsförvaltning och Klimat" planerar ett samarbete med Nordisk Energiforskning för att få mer kunskap om effekten av havsbaserad vindkraft på marina ekosystem, inklusive samexistens och samarbete i Skagerrak.

Ett av den Nordiska arbetsgruppen för Hav och Kusts prioriterade teman för 2024 är övergripande och kumulativa effekter av havsbaserad vindkraft i nordiska vatten. Fokus ligger på en gemensam nordisk havsplanering för havsbaserad vindkraft och samarbeten för att skydda ekosystem och nyttjande av områden som går över nationella marina gränser.

MR-E

Genom MR-E har ett antal viktiga projekt genomförts. När det gäller bästa praxis är "BaltHub – Interconnecting the Baltic Sea countries via offshore energy", ett bra exempel på ett forskningsprojekt som tittade på kostnadseffektivitet av *energy hubs* i Östersjön. Även "Amber" var ett viktigt forskningsprojekt som tittade på långsiktiga energiscenarier för Baltikum.

Gällande att säkra samexistens och biodiversitet avslutade Nordisk Energiforskning 2022 projektet "[Accommodating Biodiversity in Nordic Offshore Wind Projects](#)". Förra året avslutades också projektet "[Coexistence and nature-inclusive design in Nordic offshore wind farms](#)".

Framtida projekt av intresse hos Nordisk Energiforskning är bland annat "Nordic Offshore Wind Conference - Connecting the Baltic Sea with the North Sea", och syftet med konferensen är att dela expertis inom havsvind, diskutera hur de nordiska länderna kan dra nytta av varandras erfarenheter och kunskaper i samband med den snabba utvecklingen av havsbaserad vindkraft, och på sikt bidra till att utveckla en integrerad nordisk modell för hållbar havsvind och visa på en kollektiv ansträngning för att minska beroendet av icke-förnybara energikällor.

EK-E har även precis beviljat medel till "Undersøkelse av tillatelsesprosesser for en akselerert utbygging av havvind i Norden". Projektet ska kartlägga processer och potentiella hinder kopplade till tillstånd på lokal, nationell, regional och EU-nivå i de nordiska länderna, analysera möjligheter till snabbare tillståndsprocesser kring havsbaserad vindkraft baserad i de nordiska länderna och angränsande stater under samma regelverk. Sedan baserat på resultaten av analysen, utveckla en katalog över bästa praxis/rekommendationer för att påskynda tillståndsprocesserna i Norden till förmån för utvecklingen av havsvind. Denna översikt kommer att kunna användas som

ett verktyg för intressenter inom havsvindkraft, vare sig det är industri, myndigheter och departement med mera.

MR-Digital

När det gäller datainsamling och konsekvensanalyser, kan MR-digitala mycket relevanta projekt Nordic Spatial nämnas. Ett gränsöverskridande *marin spatial management*-verktyg kan hjälpa länder att bestämma den optimala placeringen av havsbaserade vindkraftsparker genom att underlätta fysisk planering, konfliktlösning, samarbete, kostnadsminskning genom synergier, adaptiv förvaltning och efterlevnad av internationella regler. Det kan bidra till en hållbar utveckling av havsbaserad vindenergi, hjälpa nationer att nå sina mål för förnybar energi samtidigt som den kan hjälpa till att minimera potentiella negativa effekter på marina ekosystem och andra användningar av havet.

MR-FJLS

Ministerrådet har som prioritet att hjälpa till att hitta bra lösningar för samexistens till havs, särskilt mellan fiske och vattenbruk, energi och naturvård. Goda samarbetslösningar kan bidra till att minska negativa effekter, och optimalt möjliggöra positiva synergieffekter. Projekten som MR-FJLS har initierat ska fokusera på att ta vara på de synergier som uppstår mellan sektorerna och hur man planerar med nödvändig hänsyn till miljömässiga, ekonomiska och sociala behov. Att involvera berörda aktörer och tillvarata deras kunskap och intressen är en viktig komponent för att skapa en grön omställning som är inkluderande, rättvis och hållbar.

Nordiska ministerrådet anser härmed att rekommendationen är uppfylld

Udvalgets synspunkter

Udvalget noterer med stor interesse svaret for Nordisk Ministerråd, som giver et godt og fyldestgørende overblik over de nordiske initiativer og hvordan Norden samarbejde om den grønne omstilling på området indenfor havvind.

Udvalget noterer at der er tale om en lang række spændende initiativer, herunder at forbedre godkendelsesprocedurer, et initiativ om at se nærmere på de kumulative effekter af havsbaseret vindkraft i nordiske vatten med fokus på en gemensam nordisk havsplanering for havsbaseret vindkraft og samarbejden for at skydda ekosystem og nyttjande af områden som går over nationella marina gränser. Vigtigheden af dette vil udvalget gerne fremhæve og understreger at arbejdet må fører til konkrete effekter i praksis og således være konkrete resultatskabende indsatser.

Udvalget ser med stor interesse i 'Nordic Offshore Wind Conference - Connecting the Baltic Sea with the North Sea'. En konference som udvalget gerne vil orienteres om og få mulighed for at deltage i.

Udvalget noterer med stor interesse det gränsöverskridande *marin spatial management*-verktyg kan hjälpa länder att bestämma den optimala placeringen av havsbaserade vindkraftsparker genom att underlätta fysisk planering, konfliktlösning, samarbete, kostnadsminskning genom synergier, adaptiv förvaltning och efterlevnad av internationella regler.

Kiruna, den 25. juni 2024

Tove Elise Madland (A)
Johan Andersson (S)
Karin Gaardsted (S)
Åsa Karlsson (S)
Ola Elvestuen (V)

Emma Berginger (MP)
Kari-Anne Jønnes (H)
Staffan Eklöf (SD)
Himanshu Gulati (FrP)